

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

44. De exilio S. Lamberti amici S. Willibrordi & cooperatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

fuit, licet possessione sua frequenter priuatus: tum quod in Frisia nostra prædicarit, inchoans, teste V. Beda, quod S. Willibrordus cum suis postmodum perfecit.

DISSERTATIO XLIV.

De exilio S. Lamberti amici S. Willibrordi & cooperatoris.

Sanctus Lambertus S. Willibrordi fautor, promotor, auxiliarius, amicus & familiaris hic nobis commemorandus. Is nobili ortus parentela à cunabulis omni pietate politus tandem ad Episcopalem dignitatem Tungrensis Ecclesie sublimatur Episcopus 29. in locum B. Theodardi Martyris Magistri sui anno 658. vel iuxta tabulas Bucherij & Ioannis Roberti anno 656. quo tempore huic mundo producitur S. Willibrordus, quasi diuina prouidentia Apostolico viro futuro, ac in Austrasiam olim venturo S. Lambertum modò aptaret, qui exercitatis sensibus, prudentia, consilio, ope, autoritate ei præstaret.

Regibus Francie desidia torpentibus Ebroinus quidam Maior domus nimia insolentia Franciam Austrasiamque miscebat, cui dum viriliter Antistites se opponunt, ab ipso exilio, morte alijsque pœnis mulcrantur. Inter hos S. Lambertus sede sua pulsus exulare cogitur.

De anno exilij duplex est sententia: vna recens, contigisse illud anno Christi 668. quã habet Bucherius in tabula Chronologica ad 1. tomũ Cheapea. sub his verbis: *Ebroinus cũ Theodorico Rege in gratiã redit. Fit maior domus. Inde ad vexandos suos inimicos se conuertit, Leodegarium, scilicet, & alios. Tunc quoque S. Lambertus ab Episcopatu detruditur & in Stabulaus Monasterium se contulit, intruso quodam Pharamundo per septennium.*

Vita & maxime Nicolaus cap. 6. Altera vetus, accidisse anno 685. & est Sigeberti quem Baronius, Haræus, Cheapeuillius aliique sequuntur. Eandem habet Chronicon de Regibus Francorum à Pharamundo vsque ad Henricum 2, anonymum quidem, attamen ex fide conscriptum, impresum Parisijs anno 1548. Atqui hic annus exilij Lambertini longe est verior, communior, & tenendus.

Primò, Authoritate Sigeberti, antiqui, probati Historici, præsertim in rebus locorum vicinorum.

Secundò, Chronicon magnum Belgicum refert Aldewinum Episcopum Coloniensem sedisse, dum S. Lambertus in exilium iret, eiusque in Cathedram Pharamundum suum Clericum intrussisse. Iuxta omnes verò Aldewinus iste longe post annum 668. Episcopus est factus, nimirum, sub Theodorico Rege secundùm regnante ab anno 680. vsque ad annum 693. Rursum exilium absentis S. Lambertini solùm fuit septennale. Si Lambertus fugatus fuit quando Aldewinus sedit, longe post annum 668. est fugatus, potius 685. sub Theodorico Rege à quo Ebroinus in gratiam receptus tempestuosè in Christos Domini sæuijt.

Tertiò, Constat ex historijs S. Lambertum post septem annos exilij restitutum in sua Cathedra circa annum 691. per Pipinum Herstallum factum etiã Maiorẽ domus Franciæ: Pipinus autem nullius Regni obtinuit Maioratum ante annũ 686. vel 685. Si exulasset S. Lambertus an. 668. restitutus fuisset, non à Pipino, sed ab alio multum præcedente, aut exilium septennale non fuisset, sed plus quam vicennale, quæ nemo fatebitur.

Deducuntur hæc etiam manifestè ex cap. 6. vitæ eiusdẽ Sancti, quam composuit Nicolaus apud Cheapeuillium in Chronico Leodiensi tomo 1. quem Nicolaum cap. 6. miror

miror Bucherium pro se citare.

Fundamentum recentioris sententiæ petitum ex morte S. Audoeni Archiepiscopi Rothomagensis anno 677. iuxta textum Suriij, si non falsum, lubricum, incertumque nimis est, quam ut inde veterum sententia euertatur: incertum, inquã, nimis est, quia Sigebertus Audoeni obitum statuit anno 690: Ado in Chronico anno 696, quos ambos citat Baronius in Martyrologio 24. Augusti, nec refellit. Memoratum Chronicon Francorum ait anno 685, Ebroinum relicto monachatu clanculario Audoeni Archiepiscopi Rothomagensis (adhuc viuentis) admonitu hostes suos oppressisse. Textus Surianus, cui illa prima opinio se omninò credit, insyncerus est, quod & ipsum Surium, vel eum qui annotationes marginales apposuit, non præterijt & qui eundem textum, ubi narrat de morte Audoeni, corrigit Baronius in Martyrologio. Cui illa vitia insunt, cur non timendum de alio? quomodo inde certum fundamentum petendum, præsertim veteribus contradicentibus? interimit insuper ipse textus non semel seipsum. 1. aiens obiisse Audoenum anno 677. 24. Augusti die Dominico: anno enim 677. littera Dominicali existente D. 24. Augusti, non erat dies Dominicus. 2. aiens Audoenum obiisse Warathone Palatij res administrãte; nã omnium Historicorum calculo Waratho non est factus Maior domus nisi post annum 686, vel 687. ac breui tempore, anno aut paulo plus magistratu illo functus est. Vide Sigebertum, Appendicẽ ad Gregorium Turonensem, Gaguinum, Chronicon Francicum, quibus cæteri conformes sunt.

Hinc minus rectè scribitur Warathonem Maiorem creatum anno 675, & vita cessisse anno 686; sic enim non breui, sed satis longo tempore administrasset.

Cætera, quibus prima calculatio nititur, refutare, esset

158 DE PRIMIS VETERIS FRISIÆ APOSTOLIS
nimis euagari. Proponam breuiter simpliciter ex fidis hif-
torijs quod rei est, vnde nostra probari & errores poterunt
vitari.

Clotario 3. Clodouēi 2. Filio Franciæ Rege anno 666.
defuncto, Theodoricus Childerico fratre minor fratri suc-
cedit Ebroini Magistri equitū Authoritate, sed mox ob in-
continentiam & scelera regno pellitur: Ebroinus in mo-
nasterium detruditur, ac Childericus ex Austrasia, vbi im-
peritabat, reuocatus, vnanimi Francorum postulato anno
668, regnat vsque ad annum 680. quare illi anni interme-
dij nullo modo debent adscribi regno Theodorici, cum ob
scelera pulsus legitimè regno fuit priuatus.

Anno 679. occiso in venatione Childerico, Theodori-
cus reuocatus ad coronam, anno 680. Franciæ secundò im-
perat: Ebroinus etiam monastico ergastulo liberatus, ingē-
ti sceleratorum manu collecta, hostes suos magna celeritate
opprimit, & gazam intercipit: tandem Regis & regni admi-
nistrationem recipit, ac anno 685. illius causa in plurimos
Episcopos est sauitum morte, exilio. Diuus Leodegarius
Eduorum Episcopus, post longa carceris tedia capite trun-
catur, confossis prius oculis & corpore miserè mutilato di-
laniatoque. Eius frater Gerinus nomine paulo ante lapidi-
bus obrutus fuerat. Sub tā procelloso persecutionis tumul-
tu S. etiam Lambertus à suo amotus Episcopatu in cœnobio
Stabulaus monachicæ quietis expetijt portum, ibique per
septem annos habitauit secum.

Hoc tempore Pipinus Herstallus efficitur Maior domus
Australiæ, cui se opponens Ebroinus eius & Martini Austra-
sianorum Ducum acies fundit in agro Laudunensi; Marti-
num contra fidem datam crudeliter interimat anno 687.
Ermenfredus in ultionem ex insidijs sceleratum Ebroi-
num noctu in lecto iugulat, & extemplò ad Pipinum con-
fugit

fugit. Loco Ebroini Maior domus Franciæ creatur Waratho, quem Gislemarus nequam filius ab illo magistratu haud ita multo post armis deturbat, sed paucos dies à perpetrato facinore dignitate potitur diuino numine impietatem vlciscentē. In eum magistratum pater restitutus, breui moritur. Bertarius eius gener Maior dicitur anno 689.

Anno 690. Pipinus exulum Francorum collecta manu in Regem Theodericum mouet, eius copias ad Textricium sternit fugatque & Bertario à suis necato Franciæ Maioratum simul obtinet plenè & pacificè anno 691.

Anno 693 Theodericus Rex Franciæ moritur sepultus apud Atrebatas in æde S. Vedasti. ita Sigebertus, Chronicon memoratum quibus reliqui Franciæ & Austrasiæ Scriptores vetustiores congruunt; contra quos nullum argumentum comparet quo cogamur ab illorum vestigijs deflectere. Vetera seruanda sunt quamdiu firmiori ratione non euincuntur.

DISSERTATIO XLV.

De restitutione S. Lamberti.

Pipinus summa administratione potitus, trāquillatis Reipublice motibus, ad Ecclesie Statum in melius promouendū animū applicat. Turbarat haud modicè qui in locum S. Lāberti fuerat intrusus Pharamundus Clericus quidam Coloniensis, quem Scriptores certatim nigerrimo carbone depingunt, Sacrorum omnium Canonum calcasse reuerentiam: Sacra-